

حراغ هدایت

مجموعه سخنرانی

آیت الله محمد شجاعی

سروش

تهران ۱۳۹۱

شماره ترتیب انتشار: ۱۵۱۲

سرشناسه: شجاعی، محمد، ۱۳۲۰-
عنوان و نام پدیدآورنده: چراغ هدایت: مجموعه سخنرانی / محمد شجاعی
مشخصات نشر: تهران: صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، انتشارات سروش، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: شش ۱۳۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۲-۰۲۳۷-۰
قیمت: ۵۰,۰۰۰ ریال
موضوع: حسن بن علی (ع)، امام سوم، ۴-۶۱ ق.
موضوع: واقعه کربلا، ۶۱ ق.
رده‌بندی کنگره: ۴ چ ۳ ش / ۴۱/۴ BP
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۳
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۹۹۲۳۵۶

انتشارات صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

تهران، خیابان استاد شهید مطهری، تقاطع خیابان شهید دکتر مفتاح، ساختمان سروش
مرکز بخش: ۸-۸۸۳۴۵۰۶۳ و ۵-۶۶۹۵۴۸۷۰
<http://www.soroushpress.ir>

عنوان: چراغ هدایت

نویسنده: آیت‌الله محمد شجاعی

ویراستار: ناصر احمدزاده

صفحه‌آرا: شیدا فرخ‌نیا

چاپ اول: ۱۳۹۱

قیمت: ۵۰,۰۰۰ ریال

این کتاب در یک هزار نسخه در چاپخانه انتشارات سروش لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حقوق محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۲-۰۲۳۷-۰

فهرست

۱	مقدمه ناشر
۵	فصل اول: حسین بنده بی مانند خدا
۲۱	فصل دوم: ثواب گریه برای امام حسین (ع)
۴۵	فصل سوم: ثواب زیارت امام حسین (ع)
۶۳	فصل چهارم: مکارم اخلاقی و فضائل وجودی امام حسین (ع)
۸۱	فصل پنجم: خون سیدالشهدا (ع) و اشتداد غضب الهی
۹۵	فصل ششم: هل من ناصر ینصرنی
۱۰۹	فصل هفتم: قیام مختار ثقفی
۱۲۳	تذکراتی درباره ماه محرم
۱۲۵	نمایه
۱۲۹	منابع

شد که: «لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ». و اینجاست که گویا قلم نیز به وادی کربلا رسیده که او را سر می‌شکافد و از حرکت باز می‌ایستد و منتظر وعده تخلف‌ناپذیر الهی می‌ماند که: وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَىٰ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ. انتشارات سروش در راستای پی‌گیری اهداف ارزشی خود و به‌منزله موری ناچیز و ناتوان این اثر را به‌سان ران ملخی تقدیم آستان ملک‌پاسیان سلیمان کربلا می‌کند، که:

بودند دیو و دد همه سیراب و می‌مکید

خانم، ز قحط آب، سلیمان کربلا

مجموعه حاضر متن بازنویسی‌شده و تدوین یافته از سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله محمد شجاعی است که به بررسی و بیان دلایل و درس‌های قیام امام حسین^(ع)، تأثیرگذاری شخصیت‌های عاشورایی و حماسه‌سازان این قیام می‌پردازد. این سخنرانی‌ها از رادیو قرآن پخش شده است و اکنون با عنوان «چراغ هدایت» در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

اثر حاضر هشتمین مجلد از آثار این استاد گران‌قدر و فرهیخته است که انتشارات سروش افتخار منتشر کردن آن را پیدا کرده است. ایشان سال‌هاست در پرتو خورشید تعالیم انبیاء^(ع) و بهره‌گیری از آیات و روایات با دم‌احیاگر خویش به تربیت مشتاقان وصال می‌پردازند. امید که با عنایت حق تعالی و دعای خیر خوانندگان عمر پربركت استاد دراز و باعزت باشد.

انتشارات سروش

انسان‌هاست و همهٔ آدمیان در هنگامهٔ قیامت زنده می‌شوند و با تمام مشخصات روحی و جسمی خودشان در پیشگاه عدل الهی حاضر می‌شوند اما مسئلهٔ بقای روح، با حیات که به‌استناد آیهٔ شریفهٔ یادشده از مختصات شهادت، کاملاً متفاوت است. چراکه هر باقی لزوماً حی نیست.

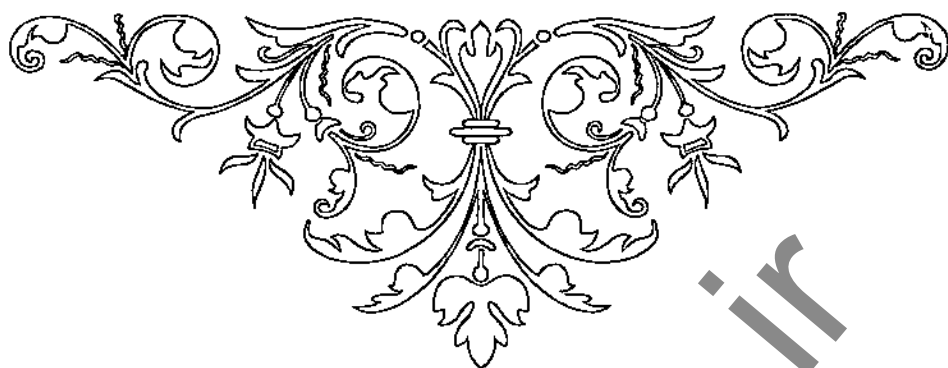
از سوی دیگر، شاید بتوان گفت از فضای کلی روایات بر می‌آید که میان دو مفهوم شهادت و قتل فی سبیل‌الله نسبت عام و خاص مطلق برقرار است یعنی قتل فی سبیل‌الله گونه‌ای خاص و برتر از شهادت در راه خداست، بلکه برترین نوع آن است. چنانکه پیامبر اعظم (ص) می‌فرماید: «فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّ بِرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِذَا قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ». و نیز امیر کلام (ع) می‌فرماید: «إِنَّ أَكْرَمَ الْمَوْتِ الْقَتْلُ».

پس به معنای خاص، شهید کسی است که در معرکهٔ جنگ، در راه خدا کشته می‌شود، یعنی همان مقتول فی سبیل‌الله، که برای این شهید در فقه اسلامی احکام خاصی است، مانند اینکه این شهید نیاز به غسل میت و کفن ندارد. و به معنای عام، که این معنا از شهادت بسیار وسیع‌تر است، هر کسی که در راه ادای وظایف و تکالیف الهی از دنیا برود، شهید محسوب می‌شود. در روایات، گروه‌های زیادی از مردم، شهید معرفی شده‌اند. از جمله، مرگ در راه طلب علم، کشته شدن در دفاع از مال، مرگ با محبت اهل بیت (ع) و ... لذا با ناطقیت تمام می‌توان گفت: بارزترین شهید، مقتول فی سبیل‌الله، و بالاترین و والاترین کشته‌شدگان در راه خدا امام معصوم است که در اخلاص او هیچ شائبه‌ای راه ندارد. او است که زنده‌ترین زندگان است و هر زمان به ما مردگان عالم خاک که به او ملحق نشده‌ایم بشارت می‌دهد و ما را به سوی حق فرا می‌خواند.

حضرت امام حسین (ع)، سیدالشهادت زیرا همهٔ هستی خود و خاندان مبارکش را در راه خدا به قربانگاه عشق برد و آن شد که وجود مبارکش بر و نیکی مجسم

۱. وسائل الشیعه: ج ۱۱: ص ۱۰.

۲. نهج البلاغه: خطبه ۱۲۳.

مقدمه

هوالشهید

در شناخت مفهوم شهید و شهادت، به‌ویژه در معرفی گوهر ملکوتی وجود سید و سالار شهیدان، شهید و شاهد یگانه هماره تاریخ، هرچه بگیریم و بگوییم، در مقابل نور خیره‌کننده کلام حضرت حق رنگ می‌بازد آنجا که می‌فرماید: «و لا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتاً بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»^۱. هرگز کسی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده مپندار، بلکه زنده‌اند که نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

شهید، حی است. حی در اصطلاح اهل حکمت، کسی است که دارای حرکت و فعالیت ارادی و آگاهانه باشد. گرچه فناپذیری و جاودانگی، ویژگی روح همه